

สถานการณ์สินค้าข้าวในประเทศอินเดีย

1. ภาพรวมการพัฒนาการผลิตข้าว

อินเดียมุ่งพัฒนาข้าวให้มีความหลากหลายและลดการนำเข้า: ภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี นเรนทรา โมดี รัฐบาลได้ประกาศนโยบาย Make in India ตั้งแต่ปี 2557 มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรและกำลังแรงงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสร้างงานและการบริโภคที่หมุนเวียนภายในประเทศให้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างมั่นคง และเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563 นายกรัฐมนตรีโมดีได้ประกาศนโยบาย Atmanirbhar Bharat ('อัทมานิรภาร์ ภารัต' หรือ อินเดียพึ่งพาตนเอง) เพื่อกระตุ้นและผลักดันให้ภาครัฐและเอกชนเร่งยกระดับการผลิตและลดการพึ่งพาการนำเข้าให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะสินค้าจำเป็นต่างๆ จากพื้นฐานแนวนโยบายนี้ ได้นำมาสู่การออกมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องและยกระดับอุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมถึงพยายามผลิตสินค้าเกษตรให้หลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการของคนอินเดีย ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการปลูกข้าวที่ไม่ใช่บาสมาติ (Non-Basmati) ผัก ผลไม้ และอาหารทะเล เป็นต้น

ในปี 2559 นายกรัฐมนตรีโมดี ตั้งเป้าหมายที่จะยกระดับรายได้ของเกษตรกรให้เพิ่มขึ้นสองเท่าภายในปี 2565 ซึ่งเป็นปีที่อินเดียครบรอบ 75 ปีของการได้รับเอกราช รวมทั้งตั้งเป้าที่จะส่งออกสินค้าเกษตรให้เพิ่มขึ้น 2 เท่าด้วย หรือประมาณ 6 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ ภายในปี 2565 และ 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐภายในปี 2568 นโยบายดังกล่าวได้นำไปสู่มาตรการส่งเสริมการเกษตรตามมา ได้แก่ การพัฒนาสวัสดิการให้แก่เกษตรกรรายย่อย การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดเก็บและขนส่ง การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก การสร้าง

Quantity in 000'MT; Value in Rs Crore & USD Mill.

Rank	APEDA Product	2021-22				Major Importing Countries(Value in USD Mill and % Share)				
		Qty in 000'MT	Value in Rs.Crore	Value in USD Mill	%age Share in value					
	Total India's Export	42763.9	184769.2	24774.0	100	Bangladesh Pr (2839 , 11.5)	U Arab Emts (1604 , 6.5)	U S A (1250 , 5)	Vietnam Soc Rep (1240 , 5)	Saudi Arab (1124 , 4.5)
1	Non Basmati Rice	17262.2	45652.4	6124.3	24.7	Bangladesh Pr(612 , 10.0)	Benin(531 , 8.7)	China P Rp(496 , 8.1)	Nepal(458 , 7.5)	Cote D Ivoire(323 , 5.3)
2	Basmati Rice	3948.2	26416.5	3540.4	14.3	Iran(818 , 23.1)	Saudi Arab(646 , 18.3)	Iraq(400 , 11.3)	U Arab Emts(221 , 6.3)	U S A(183 , 5.2)
3	Buffalo Meat	1175.2	24613.2	3303.3	13.3	Egypt A Rp(739 , 22.4)	Vietnam Soc Rep(486 , 14.7)	Malaysia(444 , 13.5)	Indonesia(307 , 9.3)	Iraq(223 , 6.8)
4	Wheat	7239.4	15840.3	2121.7	8.6	Bangladesh Pr(1193 , 56.2)	Sri Lanka Dsr(172 , 8.1)	U Arab Emts(136 , 6.4)	Yemen Republic(109 , 5.2)	Philippines(109 , 5.2)
5	Maize	3690.5	7615.4	1020.9	4.1	Bangladesh Pr(432 , 42.4)	Vietnam Soc Rep(309 , 30.3)	Nepal(152 , 15.0)	Malaysia(70 , 6.9)	Myanmar(16 , 1.6)
	Other Products	9448.4	64631.4	8663.4	35					

Source: DGCIIS

https://agriexchange.apeda.gov.in/indexp/Globalexport/India_Export_Statistics.aspx

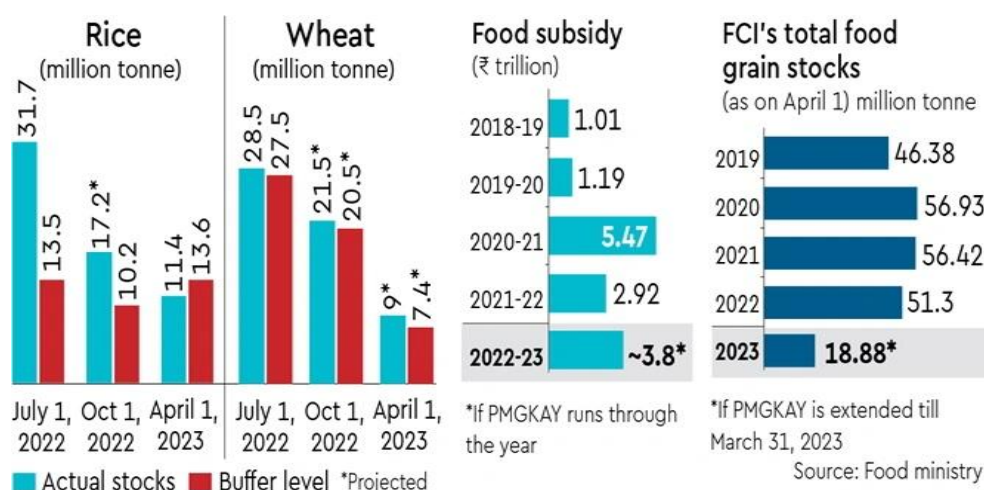
อินเดียให้ความสำคัญอย่างมากกับการพึ่งพาตนเองในด้านการผลิตธัญพืช ซึ่งเป็นอาหารหลัก ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการส่งออกในตลาดโลก ข้อมูลจากหน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมของอินเดีย (The Agricultural and Processed Food Products Export Development Authority: APEDA) ระบุว่าอินเดียมีแผนที่จะก้าวไปสู่การเป็น World Food Factory โดยในช่วงปีงบประมาณที่ผ่านมา (ระหว่างเดือนเมษายน 2564 – มีนาคม 2565) อินเดียส่งออกธัญพืชได้เป็นมูลค่าประมาณ 12,000 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีข้าว (ครอบคลุมทั้งข้าวบาสมาติและข้าวที่

ไม่ใช่บาสมาดิ) เป็นสัดส่วน 75% ของมูลค่าการส่งออกธัญพืชทั้งหมด และข้าวสาลีมีสัดส่วน 25% ของมูลค่าการส่งออกธัญพืชทั้งหมด ซึ่งการส่งออกข้าวบาสมาดิมุ่งเน้นตลาดตะวันออกกลางเป็นหลัก ได้แก่ อิรัก อิหร่าน คูเวต ซาอุดีอาระเบีย และ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ในขณะที่ ตลาดของการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่บาสมาดิ ได้แก่ เนปาล เบนิน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โซมาเลีย ไชวอริโคสต์ โตโก ไนเจอร์ และ ไลบีเรีย รวมถึงจีน ซึ่งกลายเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวที่ไม่ใช่บาสมาดิรายสำคัญของอินเดีย

2. ผลผลิตและการบริโภคภายในประเทศ

เช่นเดียวกับหลายประเทศทั่วโลก อินเดียกำลังประสบกับภาวะอากาศที่ฝนตกน้อยกว่าปกติในช่วงฤดูฝน (Kharif Season Crop: พ.ค. - ต.ค.) ข้อมูลจาก USDA ระบุว่าในช่วงปี 2565-66 อินเดียจะผลิตข้าวได้ประมาณ 128.5 ล้านตันลดลง 0.9% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ต่ำที่สุดนับตั้งแต่ปี 2559 ซึ่งเป็นผลจากลมมรสุมทางตะวันตกเฉียงใต้ที่ขาดช่วงและไม่กระจายตัวในพื้นที่เพาะปลูกข้าวในภาคตะวันออก อาทิ รัฐชานซันท์ เบงกอลตะวันตก พินาร์ และ โอดิซาร์ ทำให้ปริมาณฝนต่ำกว่าระดับเฉลี่ยถึง 30-40% ขาวนาในอินเดียจึงหว่านข้าวน้อยลงในฤดูกาลเพาะปลูกในช่วงฤดูฝน

จากภาวะเช่นนี้ จึงมีแนวโน้มว่าปริมาณข้าวในตลาดโลกจะลดลง ส่งผลให้ข้าวมีราคาสูงขึ้นและอินเดียอาจจะเข้าไปเติมเต็มตลาดโดยการเร่งส่งออกไปยังคู่ค้าสำคัญ โดยเฉพาะบังกลาเทศ ซึ่งพบว่าบังกลาเทศกำลังเตรียมรับมือด้วยการลดภาษีนำเข้าข้าวจาก 62.5% เหลือ 25% เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา และอนุญาตให้มีการนำเข้าข้าวที่ไม่ใช่บาสมาดิต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นเดือนตุลาคม 2565 ด้วย ผู้ส่งออกข้าวในอินเดียจึงได้เร่งส่งออกในช่วงมิถุนายน-กรกฎาคม ส่งผลต่อราคาที่สูงขึ้น 20-30% อย่างไรก็ตาม ปริมาณผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยวในช่วงปลายปีสะท้อนว่าอินเดียจะไม่สามารถส่งออกข้าวได้ในจำนวนมากเท่ากับปีที่ผ่านมา

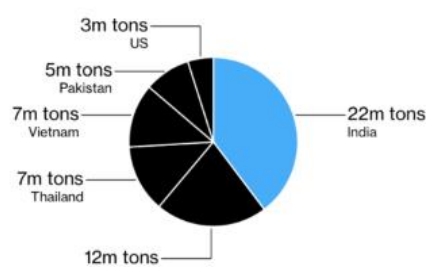
ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกรของอินเดียรายงานว่า ณ วันที่ 12 สิงหาคมที่ผ่านมา อินเดียมีพื้นที่ที่มีการหว่านข้าว 193 ล้านไร่ คิดเป็น 75% ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมดของอินเดียที่มีอยู่ประมาณ 248 ล้านไร่ ลดลง 12% จากปีที่แล้วที่มีพื้นที่หว่านข้าวอยู่ที่ 221 ล้านไร่ อย่างไรก็ตาม USDA คาดว่าผลผลิตจะเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศที่มีประมาณ 108.4 ล้านตัน โดยสต็อกข้าวใน Food Corporation of India (FCI) ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงกิจการผู้บริโภคมของอินเดีย ณ วันที่ 1 สิงหาคม มีข้าวขาวและข้าวเปลือก 41 ล้านตัน สูงกว่าปริมาณสต็อกที่รัฐบาลได้กำหนดไว้เมื่อวันที่ 1 ก.ค. ซึ่งข้อมูลจาก Price Monitoring Cell ของกระทรวงกิจการผู้บริโภค

และการแจกจ่ายอาหารของอินเดียระบุว่า ราคาขายส่งข้าวขาวในเดือนสิงหาคมอยู่ที่กระสอบละ 1,497 บาท (100 กก.) เพิ่มขึ้น 7% จากปีที่แล้วที่มีราคากระสอบละ 1,395 บาทและมีราคาขายปลีกอยู่ที่ กก. ละประมาณ 17 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วเพียง 3.09%

3. ศักยภาพการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่บาสมัติของอินเดีย

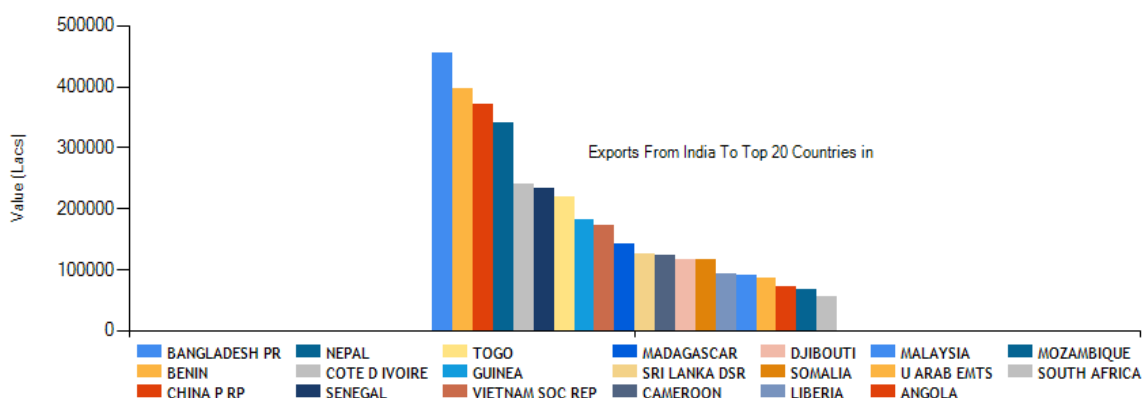
สถานการณ์ด้านผลผลิตข้างต้น มีแนวโน้มว่าปริมาณข้าวในตลาดโลกจะลดลง ส่งผลให้ข้าวมีราคาสูงขึ้นและอินเดียอาจจะเข้าไปเติมเต็มตลาดโดยการเร่งส่งออกไปยังคู่ค้าสำคัญ โดยเฉพาะจีนและบังกลาเทศ ซึ่งพบว่าบังกลาเทศกำลังเตรียมรับมือด้วยการลดภาษีนำเข้าข้าวจาก 62.5% เหลือ 25% เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา และอนุญาตให้มีการนำเข้าข้าวที่ไม่ใช่บาสมัติต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นเดือนตุลาคม 2565 ด้วย ผู้ส่งออกข้าวในอินเดียจึงจะเร่งส่งออกในช่วงมิถุนายน - กรกฎาคม ส่งผลต่อราคาข้าวภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นประมาณ 20-30% อย่างไรก็ดี ปริมาณผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยวในช่วงปลายปีสะท้อนว่าในปีหน้าอินเดียจะไม่สามารถส่งออกข้าวได้ในจำนวนมากเท่ากับปีที่ผ่านมา

India Accounts for 40% of Global Rice Trade
Rice exports for the year 2021-22

Source: US Department of Agriculture

ในส่วนการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่บาสมัติ ในปี 2564-65 อินเดียส่งออกข้าวหักจำนวน 3.6 ล้านตัน หรือประมาณ 21% ของปริมาณการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่บาสมัติ โดยส่วนใหญ่ส่งออกไปบังกลาเทศและจีน โดยเฉพาะความต้องการซื้อข้าวหัก 100% ที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนตั้งแต่ปีที่แล้วจากการที่จีนต้องการนำข้าวประเภทนี้ไปผลิตอาหารสัตว์และเอทานอล ประกอบกับการที่จีนต้องประสบกับสภาพอากาศที่แห้งแล้งด้วย เช่นเดียวกับปีนี้ที่จีนกำลังเผชิญกับความแห้งแล้งมากที่สุดปีหนึ่ง ส่งผลให้ตลาดข้าวหักในอินเดียเริ่มปรับราคาข้าวสูงขึ้น โดยในปัจจุบัน ราคาข้าวหัก 5% ของอินเดียมีราคาตันละ 340 เหรียญสหรัฐ ในขณะที่ราคาข้าวหัก 100% มีราคาอยู่ที่ตันละ 325 เหรียญสหรัฐ ซึ่งต่างกันอยู่เพียง 15 เหรียญสหรัฐต่อตันเท่านั้น เทียบกับปีที่ผ่านมามีราคาต่างกันถึง 70 เหรียญสหรัฐ สะท้อนถึงความต้องการข้าวหัก 100% ที่เพิ่มขึ้นและมีราคาสูงขึ้นต่อเนื่อง

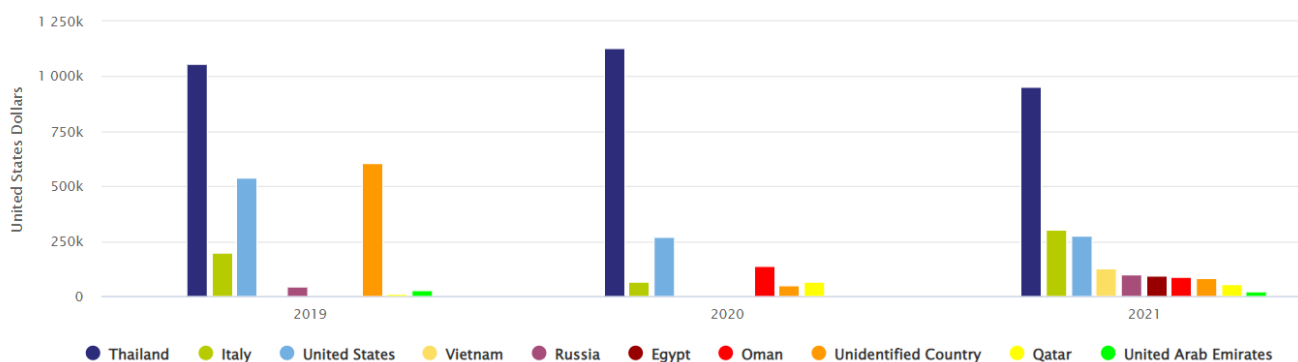
https://agriexchange.apeda.gov.in/product_profile/exp_f_india.aspx?categorycode=0602

แนวโน้มราคาที่สูงขึ้นทำให้ผู้ผลิตอาหารสัตว์ในอินเดียเองเริ่มมีความกังวลว่าจะอินเดียจะส่งออกข้าวหัก 100% ไปยังจีนมากเกินไปจนทำให้ราคาภายในประเทศเพิ่มสูง จึงได้เสนอให้รัฐบาลพิจารณาจำกัดการส่งออกข้าวหัก 100% โดยอาจใช้มาตรการห้ามนำเข้าหรือกำหนดอากรขาออกในการส่งออกข้าว ซึ่ง All India Rice Exporters Association ให้ความเห็นว่ารัฐบาลอินเดียควรจะพิจารณาจัดเก็บภาษีส่งออกที่อัตรา 10-15% มากกว่าที่จะสั่งห้ามส่งออกข้าว ซึ่งจะกระทบต่อจีนที่นำเข้าข้าวหักจากอินเดียมากที่สุด ตามด้วยประเทศในแอฟริกาซึ่งนำเข้าข้าวประเภทนี้ทั้งเพื่อการบริโภคและผลิตอาหารสัตว์

4. โอกาสของข้าวไทยในการเติมเต็มตลาดอินเดีย

อินเดียเป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่บาสมาติ ซึ่งอินเดียมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าและมีข้าวบาสมาติสำหรับบริโภคภายในประเทศอย่างเพียงพอจึงสามารถส่งออกข้าวที่ไม่ใช่บาสมาติได้เต็มที่ ในระยะยาว ไทยควรแข่งขันในด้านคุณภาพมากขึ้น โดยอาจสนับสนุนการส่งออกข้าวทางเลือกเพื่อสุขภาพ อาทิ ข้าวออร์แกนิก ข้าวดัชนีน้ำตาลต่ำ ข้าวกล้อง และผลิตภัณฑ์จากข้าวที่เพิ่มเติมสารอาหาร อาทิ ข้าวพอง (Rice Flake) และ ข้าวเม่า (Puffed Rice) ซึ่งมีความต้องการบริโภคทั้งในตลาดอินเดียและประเทศอื่น นอกจากนี้ ผู้ส่งออกข้าวไทยอาจพิจารณาระบบการตรวจสอบย้อนกลับมาใช้ด้วยเพื่อสร้างความแตกต่างและความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในตลาดที่คำนึงถึงสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

India Import Statistics, Products: 10063090 (India, I&E) Rice Excptg Parboiled (Excl Basmati Rice); Rice Excptg Parboiled (Excl Basmati Rice), Value: Annual through 2021

Trade Partner	United States Dollars			% Share			
	2019	2020	↓ 2021	2019	2020	2021	Percent Chan...
World	3,009,980	2,387,866	2,142,585	100.00	100.00	100.00	-10.27
1 Thailand	1,057,214	1,126,126	950,182	35.12	47.16	44.35	-15.62
2 Italy	200,940	66,679	301,694	6.68	2.79	14.08	352.46
3 United States	540,416	270,390	277,428	17.95	11.32	12.95	2.60
4 Vietnam	50		128,021	0.00		5.98	
5 Russia	45,537		101,573	1.51		4.74	
6 Egypt			92,994			4.34	
7 Oman		138,173	88,708		5.79	4.14	-35.80
8 Unidentified Country	605,678	49,904	82,845	20.12	2.09	3.87	66.01
9 Qatar	12,727	66,770	54,785	0.42	2.80	2.56	-17.95

สำหรับตลาดอินเดีย ไทยเป็นแหล่งนำเข้าข้าวอันดับหนึ่งมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 ไทยส่งออกข้าวมาอินเดียเป็นมูลค่า 1.06 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น 4.26% จากปีก่อนหน้า และครองตลาดอินเดียในสัดส่วน 44.35% ตามด้วยอิตาลี (14.08%) สหรัฐอเมริกา (12.95%) เวียดนาม (5.98%) และมีรัสเซียเป็นคู่แข่งใหม่ (4.74%) โดยเป็นที่สังเกตว่า

ในปี 2564 ที่ผ่านมา เกือบครึ่งหนึ่งของการนำเข้าข้าวจากไทยเป็นข้าวมะลิ ซึ่งมีอัตราขยายตัวถึง 342.66% จากปีก่อนหน้า ตามด้วยข้าวขาว ข้าวกล้อง และ ข้าวเหนียว ซึ่งก่อนภาวะโรคระบาดพบว่าตลาดอินเดียมีความสนใจข้าวไทยที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงอย่างข้าวหอมมะลิ และข้าวสี/ข้าวกล้องเพิ่มขึ้น ซึ่งควรมีการส่งเสริมให้มีการนำข้าวเหล่านี้มาประกอบอาหารในรูปแบบใหม่ๆ และการผสมกับข้าวบาสมาดิเพื่อเพิ่มคุณค่าและสร้างภูมิคุ้มกันซึ่งมีแนวโน้มตลาดตอบรับดี

ลายใต้สินค้า:

101010100:ข้าวขาว,101010200:ข้าวหอมมะลิ,101010300:ปลายข้าว,101010400:ข้าวเหนียว,101010500:ข้าวสี,101010600:ข้าวกล้อง,

ภายใต้ประเทศ: IN:อินเดีย

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ

ชื่อสินค้า	ข้อมูล: ล้านเหรียญสหรัฐ					อัตราการขยายตัว (%)					สัดส่วน (%)				
	2562	2563	2564	2564 (ม.ค.-ก.ค.)	2565 (ม.ค.-ก.ค.)	2562	2563	2564	2564 (ม.ค.-ก.ค.)	2565 (ม.ค.-ก.ค.)	2562	2563	2564	2564 (ม.ค.-ก.ค.)	2565 (ม.ค.-ก.ค.)
1. ข้าวหอมมะลิ	0.62	0.31	0.42	0.16	0.72	53.11	-50.19	37.40	-37.84	342.66	55.61	30.44	40.12	45.80	49.20
2. ข้าวขาว	0.29	0.55	0.54	0.13	0.67	28.26	89.13	-2.70	-43.22	402.25	26.23	54.53	50.89	37.61	45.84
3. ข้าวกล้อง	0.16	0.13	0.06	0.04	0.06	58.16	-21.08	-49.36	-54.13	41.69	14.43	12.52	6.08	11.29	3.88
4. ข้าวเหนียว	0.04	0.03	0.03	0.02	0.02	-37.64	-38.81	20.32	211.10	-15.17	3.72	2.50	2.89	5.25	1.08
5. ข้าวสี	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	629.86	629.86	0.00	0.00	0.00	0.02	0.05	0.00
6. ข้าวอื่นๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7. ปลายข้าว	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม 7 รายการ	1.12	1.02	1.06	0.36	1.46	39.14	-9.01	4.26	-39.84	312.09	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อื่นๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
มูลค่ารวม	1.12	1.02	1.06	0.36	1.46	39.14	-9.01	4.26	-39.84	312.09	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

พัฒนาโดย: สสส. สำนักสารสนเทศและการบริการการค้าระหว่างประเทศ

แหล่งข้อมูล: กรมศุลกากร

5. มาตรการสนับสนุนของภาครัฐ กรณีศึกษาของอินเดีย

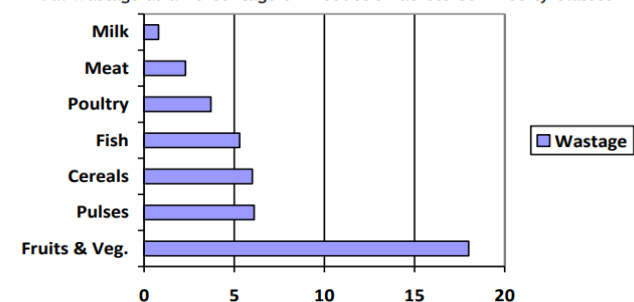
➤ ในแง่ของผู้ผลิตต้นน้ำ กระทรวงเกษตรฯ ของอินเดีย (Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) ได้ประเมินต้นทุนการผลิตของเกษตรกรและกำหนดราคาอุดหนุนขั้นต่ำ (MSP) สำหรับสินค้าเกษตรหลัก จำนวน 22 ชนิด ที่มีคุณภาพเฉลี่ยในระดับปานกลาง (Fair Average Quality) โดยสำหรับข้าว ได้กำหนด MSP สำหรับข้าวสารในคุณภาพธรรมดาไว้ที่ประมาณ 260 เหรียญสหรัฐต่อตัน และ 262 เหรียญสหรัฐต่อตันสำหรับข้าวคุณภาพดี (Grade 'A' paddy) ซึ่งการอุดหนุนดังกล่าวเป็นการสร้างแรงจูงใจในการยกระดับการผลิตของเกษตรกรให้ได้มาตรฐานมากขึ้น

➤ รัฐบาลอินเดียมีการลดต้นทุนในการส่งออกข้าวที่มีความล่าช้าในขั้นตอนการนำข้าวขึ้นเรือโดยอนุญาตให้ใช้ท่าเรือ Paradip Port ในรัฐ Odisha ทางตะวันออกของประเทศสำหรับการส่งออกข้าวได้ หลังจากที่อนุญาตให้ใช้ท่าเรือน้ำลึก Kakinada Deep Water Port เพิ่มเติมไปแล้วก่อนหน้านี้ โดยปลายทางของข้าวจากท่าเรือนี้ได้แก่ เวียดนาม และหลายประเทศในแอฟริกาตะวันตก ทั้งนี้ ผู้ส่งออกอินเดียยังมองว่ารัฐบาลกลางต้องเร่งพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางรางและโซโลสำหรับเก็บรักษาข้าวให้มีเพียงพอและทั่วถึงด้วย

➤ นอกเหนือจากมาตรการลดต้นทุนแล้ว อินเดียยังมีมาตรการอุดหนุนอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็นการตอบรับข้อเรียกร้องของ สมาคมผู้ส่งออกข้าวของอินเดีย (All India Rice Exporters' Association: AIREA) ที่ขอให้ธนาคารกลางอินเดีย (Reserve Bank of India: RBI) ขยายกรอบเวลาของการอุดหนุนดอกเบี้ย (Interest Equalization Scheme for Pre and Post Shipment Rupee Export Credit) จากเดิมที่จะหมดอายุสิ้นเดือนมีนาคม 2565 ไปอีกสองปี เพื่อลดต้นทุนให้กับผู้ผลิตและส่งออกข้าวที่เป็น SMEs และสร้างความได้เปรียบด้านราคาในการแข่งขันกับข้าวจากปากีสถานและประเทศอื่นๆ

➤ อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดประการหนึ่งของอินเดียในการส่งออกข้าวคือการขาดสถานที่จัดเก็บและรักษาคุณภาพของสินค้าเกษตร รวมถึงข้าวและธัญพืชอื่นๆ โดยเฉพาะในรัฐที่มีการปลูกธัญพืช (Food Grains) จำนวนมาก ได้แก่ รัฐ Punjab, Telangana, Andhra Pradesh, Odisha, Chhattisgarh, Uttar Pradesh, Haryana, Tamil Nadu, Bihar, Madhya Pradesh และ Maharashtra

Annual Wastage as a Percentage of Production across Commodity Classes

Source: Emerson, The Food Waste & Cold Storage Infrastructure Relationship in India

Food category	Annual percentage losses in India
Grains	4.6-6.0% (Cereal)
Fruits & vegetables	4.6-15.9%
Dairy	0.90%
Meat	2.70%
Poultry	7.2% (Eggs)
	6.7% (Meat)
Fish	5.2% (Inland)
	10.5% (Marine)

Source: Indian Council of Agricultural Research (ICAR), 2019

➤ รายงานของ FAO พบว่าการจัดเก็บและการขนส่งผลผลิตไปยังโรงสี/โรงงานเป็นช่วงที่เกิดความเสียหายมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ National Academy of Agricultural Sciences (NAAS) ของอินเดียที่เสนอให้ภาคเอกชนเข้ามาพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรให้มากขึ้น

จุดอ่อนด้านการจัดเก็บและรักษาคุณภาพข้าวและธัญพืชอื่นๆ ทำให้อินเดียต้องสูญเสียผลผลิตประมาณ 10% หรือประมาณ 15 ล้านตันจากทั้งหมด 150 ล้านตันต่อปี ซึ่งเกิดจากการรั่วไหลออกจากกระสอบ รวมถึงการกัดกินของหนู แมลง เชื้อรา ขี้นก และการลักขโมย ในขณะเดียวกัน ปัญหาดังกล่าวอาจเป็นช่องว่างให้เกิดข้ออ้างในการลักลอบนำข้าวไปจากคลังสินค้าของรัฐด้วย

รัฐบาลอินเดียจึงมีแผนที่จะสร้างไซโลที่ทำจากโลหะ (Steel Silo) จำนวน 249 แห่ง รองรับธัญพืชจำนวน 11 ล้านตัน โดยจะให้บริษัท National Commodities Management Services Limited (NCML) เป็นผู้ดำเนินการ และทดลองนำร่องที่เมือง Kaimur และ Buxar ในรัฐ Bihar เป็นอันดับแรก

➤ รัฐบาลอินเดียตระหนักในจุดอ่อนด้าน Agro-logistics และให้ความสำคัญเร่งด่วนในการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านไซโล โกดัง และห้องเย็น โดยตั้งโครงการ 'Sampada' ด้วยงบประมาณประมาณ 30,000 ล้านบาท มอบหมายให้ National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD) ออกสินเชื่อเพื่อการพัฒนาคลังสินค้าเกษตรผ่านกองทุน Agri Market Infrastructure Fund โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นศูนย์กระจายสินค้าเกษตร โดยเฉพาะตลาด APMC ในแต่ละรัฐ (Agricultural Produce Market Committee: APMC) และตลาดกลางในระดับเมืองเล็กๆ ในขณะเดียวกัน กระทรวงรถไฟจะเร่งสร้างทางรถไฟความเร็วสูงและศูนย์ขนถ่ายสินค้า อาทิ ทางรถไฟระหว่างเมือง Pune, Nashik และ Nagpur ในรัฐมหาราษฏระซึ่งเป็นรัฐที่มีการผลิตผัก ผลไม้ และนมจำนวนมาก นอกจากนี้ รัฐบาลอินเดียยังสนับสนุนให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศด้วย โดยเฉพาะระบบขนส่งสินค้าเกษตรที่ใช้พลังงานทดแทน